

Agata Sierpińska-Sawicz, Elżbieta Królikowska

Leasing jako źródło finansowania rozwoju mikro, małych i średnich podmiotów gospodarczych

Ekonomiczne Problemy Usług nr 116, 442-450

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

AGATA SIERPIŃSKA-SAWICZ

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

ELŻBIETA KRÓLIKOWSKA

Jastrzębska Spółka Węglowa

LEASING JAKO ŹRÓDŁO FINANSOWANIA ROZWOJU MIKRO, MAŁYCH I ŚREDNICH PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

Streszczenie

W artykule przedstawiono zakres wykorzystania leasingu do finansowania rozwoju mikro, małych i średnich firm (MMSP). Firmy te finansują swoją działalność głównie ze środków własnych wniesionych przez właścicieli oraz wygospodarowanych zysków. W celu przyspieszenia rozwoju korzystają również ze środków obcych głównie w postaci leasingu. Kredyty bankowe stanowią tylko 16% łącznych źródeł finansowania i są trudniej dostępne niż leasing. Z leasingu w największym stopniu korzystały w latach 2009–2014 podmioty z sektorów: opieka zdrowotna i pomoc społeczna (47% firm) oraz działalność produkcyjna (46,5% firm). W celu przyspieszenia rozwoju i umocnienia swojej pozycji na rynku firmy z obszaru MMSP wykorzystywały leasing jako źródło finansowania zakupów nowocześniejszych maszyn i urządzeń oraz wymiany maszyn i urządzeń na bardziej zaawansowane technologicznie. Leasing stanowił również źródło finansowania środków transportu.

Słowa kluczowe: mikro, małe, średnie firmy, leasing, kredyt

Wprowadzenie

Każdy podmiot gospodarczy niezależnie od wielkości potrzebuje środków na rozwój. Małe firmy w pierwszym okresie swojej działalności rozwijają się głównie dzięki wykorzystywaniu środków własnych oraz środków pożyczonych od rodziny i znajomych. Dopiero po ustabilizowaniu swojej pozycji na rynku mogą sięgać po środki obce w postaci kredytów i pożyczek, leasingu czy faktoringu. Zdolność jednak sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MMS) do korzystania ze źródeł obcych jest ograniczona wieloma czynnikami zarówno wewnętrznymi (przedsiębiorczość kadry menedżerskiej, rentowność działalności, zasoby majątkowe i ich wartość zastawcza), jak i zewnętrznymi (system podatkowy, dynamika rozwoju gospodarczego, system finansowy i polityka monetarna państwa). Do finansowania działalności operacyjnej małe firmy mogą skorzystać z mikrofaktoringu bądź kredytu obrotowego. Wykorzystanie mikrofaktoringu do finansowania działal-

ności operacyjnej pozwala na uwolnienie wygospodarowanych środków na rozwój. Inwestycje rozwojowe firmy te mogą finansować z kredytów bądź leasingu. W warunkach ograniczonych zdolności kredytowych szansą przyspieszenia rozwoju małych podmiotów gospodarczych jest szersze wykorzystanie leasingu.

Celem artykułu jest pokazanie roli i zakresu wykorzystania leasingu do finansowania rozwoju przez podmioty z obszaru MMSP. Znaczenie podjętego w artykule problemu wynika z roli jaką pełnią te podmioty w rozwoju gospodarczym Polski, w przyroście PKB i tworzeniu miejsc pracy. W gospodarce polskiej przedsiębiorstwa z sektora MMSP stanowią ponad 99% ogólnej liczby niefinansowych podmiotów gospodarczych. O ich roli świadczy ponadto 70% udział zarówno w tworzeniu PKB, jak i w zatrudnieniu w sektorze przedsiębiorstw¹.

Podstawowe cechy leasingu

Leasing jest specyficzną formą finansowania rozwoju przedsiębiorstw, pozwalającą na użytkowanie rzeczowych składników majątkowych bez potrzeby nabywania ich na własność. Ta forma realizowania inwestycji cieszy się coraz większą popularnością na polskim rynku. Najczęściej korzystają z niej firmy zaliczane do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Leasing może stanowić doskonały sposób na rozwój tych podmiotów, ponieważ korzystanie ze środków trwałych na podstawie umowy leasingowej daje podobne efekty, jak posiadanie ich na własność. W okresie kryzysu banki ograniczają akcję kredytową, zwłaszcza kredyty długoterminowe zaciągane na finansowanie przedsięwzięć rozwojowych w związku ze wzrostem ryzyka upadłości podmiotów gospodarczych i nieodzyskania środków. W tych warunkach firmy szerzej korzystają z leasingu.

Leasing charakteryzuje się dużą elastycznością w finansowaniu inwestycji. Jak zauważają J. Grzywacz i M. Burżacka-Majcher: „istnieje możliwość dopasowania umów do indywidualnych potrzeb przedsiębiorstwa zwłaszcza, że leasing ewoluuje w kierunku łączenia formy usługi finansowej z pakietem świadczeń dodatkowych, obejmującym wykonywanie niektórych rutynowych czynności z zakresu obsługi i zarządzania pozyskanym środkiem trwałym lub wartościami niematerialnymi i prawnymi. Dodatkowo przedsiębiorstwo zainteresowane leasingiem może wpływać w fazie wytwarzania na kształt przedmiotu leasingu i jego przydatność gospodarczą”².

Z punktu widzenia rodzaju dobra będącego przedmiotem umowy leasingowej można wyróżnić³:

1. Leasing ruchomości (ruchomych dóbr inwestycyjnych) stosowany w działalności gospodarczej i obejmujący maszyny, urządzenia, komputery, sprzęt biurowy, środki transportu itp.

¹ *Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2011–2012*, PARP, Warszawa 2013, s. 167, 170, 172.

² J. Grzywacz, M. Burżacka-Majcher, *Leasing w przedsiębiorstwie*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2007, s. 47.

³ *Ibidem*, s. 39–41.

2. Leasing nieruchomości związany jest z odpłatnym oddaniem nieruchomości do czasowego korzystania. Najczęściej dotyczy magazynów, budynków fabrycznych, hoteli, centrów handlowych. Taka umowa ma zwykle formę tzw. leasingu procentowego, w którym wysokość opłat za użytkowanie rzeczy, ustala się w stosunku procentowym, do kwoty uzyskanej przez leasingobiorcę ze sprzedaży produktów lub świadczonych usług. Innym rodzajem umowy jest leasing nieruchomości z wykorzystaniem spółki celowej. Spółka celowa zakładana jest specjalnie do konkretnej umowy leasingowej, a jej właścicielem w dużej części jest spółka leasingowa i przyszły korzystający. Środki na zakup nieruchomości spółka otrzymuje od banku, z wykorzystaniem gwarancji firmy leasingowej. Po zakończeniu umowy leasingu oraz spłacie kredytu, korzystający odkupuje udziały w spółce celowej od firmy leasingowej i zostaje jedynym właścicielem akcji spółki, która dysponuje nieruchomością.
3. Leasing dóbr konsumpcyjnych wykorzystywany przez korzystającego do zaspokajania własnych potrzeb, dotyczy dóbr trwałego użytku osobistego lub w gospodarstwach domowych (samochody osobowe, sprzęt AGD, telewizory itp.).
4. Leasing dóbr unikatowych stosowany jest w działalności gospodarczej. Przedmioty tego rodzaju leasingu mają specyficzne cechy przydatne zwykle określone przedsiębiorstwu (np. systemy informatyczne, linie produkcyjne, unikatowe konstrukcje). W związku z tym finansujący składa zamówienie na przedmiot leasingu u producenta, według precyzyjnych zaleceń korzystającego. Umowy zawierane na dobra unikatowe mają zwykle charakter długoterminowy, a po ich zakończeniu leasingobiorca jest zobowiązany do nabycia przedmiotu leasingu.

Popularność leasingu, szczególnie wśród małych i średnich przedsiębiorstw, wynika z łatwości dostępu do tej formy finansowania inwestycji, a także z faktu, że zawarcie umowy jest stosunkowo szybkie i nieskomplikowane⁴. Leasing ułatwia firmom dostęp do nowoczesnych technologii. Szybki rozwój techniki i technologii wymusza bowiem wymianę zużywających się ekonomicznie dóbr inwestycyjnych na nowoczesne urządzenia, maszyny czy linie technologiczne.

Leasing daje ponadto korzyści podatkowe. W przypadku wykorzystania leasingu operacyjnego pełną ratę odsetkową oraz kapitałową wlicza się do kosztów uzyskania przychodów. Koszty uzyskania przychodu mogą zostać również powiększone przez korzystającego o kwotę przedpłaty oraz opłaty manipulacyjne⁵. Amortyzację od tych środków nalicza leasingodawca. VAT od przedmiotu leasingu jest rozłożony w czasie i płatny oraz odliczany stopniowo razem z ratami leasingowymi. Po spłacie ostatniej raty przedsiębiorca może zdecydować czy wykupi przedmiot za z góry ustaloną w umowie kwotę, czy zrezygnuje z niego. Typowe maszyny i urządzenia czy środki transportu są wykupywane zazwyczaj za kwotę równą 1% wartości przedmiotu leasingu, zaś maszyny i urządzenia specjalistyczne, na które popyt jest mocno ograniczony są wykupywane za kwotę równą 10–25% wartości tego

⁴ J. Brodowska-Szewczuk, *Źródła finansowania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw*, Administracja i Zarządzanie, Zeszyty Naukowe Akademii Podlaskiej w Siedlcach nr 83, Siedlce 2009, s. 141.

⁵ J. Grzywacz, M. Burżacka- Majcher, *Leasing...*, s. 49.

przedmiotu. Leasing operacyjny pozwala na osiągnięcie korzyści bilansowych. Transakcja leasingu operacyjnego nie jest ujmowana w bilansie jako zobowiązanie, w związku z tym nie zmniejsza zdolności kredytowej przedsiębiorstwa. Firma ma zatem szersze możliwości korzystania z alternatywnych obcych źródeł finansowania.

W warunkach korzystania z leasingu finansowego tylko część odsetkowa raty leasingu może być wliczana do kosztów uznanych za koszty uzyskania przychodów. Przedmiot leasingu jest składnikiem majątku przedsiębiorcy, zatem może on naliczać w ciężar kosztów amortyzację. VAT natomiast jest płacony w całości z góry przy pierwszej racie leasingowej. Po zapłaceniu ostatniej raty leasingowej przedsiębiorca staje się właścicielem leasingowanych środków. Nie ma więc wyboru, jak przy korzystaniu z leasingu operacyjnego. Nowym rozwiązaniem, korzystnym dla przedsiębiorców, jest możliwość wskazania podczas trwania umowy innego przedsiębiorcy, który przejmie od niego leasingowany przedmiot. Taki zabieg może być potrzebny nie tylko wówczas, gdy przedsiębiorca straci zdolność do obsługi rat, ale również wówczas, gdy na rynku pojawiają się nowoczesne maszyny i urządzenia i będzie chciał z nich skorzystać. Operacja zamiany korzystającego z przedmiotu leasingu może odbyć się za zgodą finansującego. Należy dodać, że nowy nabywca, który przejął przedmiot leasingu ma również prawo do odpisów podatkowych.

Pomimo wielu zalet, leasing może być źródłem finansowania jedynie środków trwałych. Działalność operacyjna, zakup materiałów, usług obcych, energii musi być finansowana środkami własnymi, kredytem bankowym lub faktoringiem. Istotną wadą leasingu jest to, że przedmioty leasingu nie są własnością firmy korzystającej z nich. Kolejną niedogodność mogą stanowić wysokie koszty związane z długim okresem trwania umowy oraz z kosztami poniesionymi przez finansującego. Na wielkość opłat wpływa również ryzyko ponoszone przez firmę leasingową, usługi dodatkowe, a także marża zysku⁶.

W przypadku niedotrzymania warunków umowy (np. nieregulowania płatności w terminie, wprowadzania modyfikacji w urządzeniach bez zgody właściciela) finansujący może rozwiązać umowę leasingową. Korzystający może być wówczas obciążony dodatkowymi kosztami i utracić urządzenie co wiąże się z zaprzestaniem prowadzonej przez niego działalności. Firma wykorzystująca leasingowany przedmiot musi ponadto uiszczać opłaty, nawet jeśli nie ma możliwości korzystania z niego ze względu na jego uszkodzenie lub utratę.

Przesłanki korzystania z leasingu przez podmioty MMSP

Przedsiębiorstwa w Polsce coraz szerzej korzystają z leasingu jak źródła finansowania rozwoju. W 1995 roku udział leasingu w finansowaniu inwestycji wynosił w Polsce 4,5% i był najniższy w regionie Europy Centralno-Wschodniej. W 2013 roku udział ten wzrósł do 14,2%, co pozwoliło wyprzedzić m.in. Bułgarię, Rumunię, Czechy i Austrię oraz zbliżyć się do środkowoeuropejskiego poziomu zaangażowania leasingu w finansowaniu inwestycji (15%). W 2013 roku udział ruchomości

⁶ Ibidem, s. 55.

finansowanych przez leasing wyniósł w Polsce powyżej 30%. Podobny wynik osiągnęły tylko Wielka Brytania, Szwecja, Dania, Łotwa i Estonia.

W 2014 roku przeprowadzono badania dotyczące zakresu korzystania z tej formy finansowania. Ponad 42% wszystkich badanych i 72,2% korzystających z leasingu stwierdziło, że leasing jest bezpieczniejszą niż kredyt formą finansowania rozwoju firm. Prawie 72% firm korzystających z leasingu twierdzi, że jest to bardziej elastyczny instrument finansowy niż kredyt, a 65,5% z nich sądzi, że firmy leasingowe są bardziej przyjazne niż banki⁷.

Leasing jest najpopularniejszym instrumentem zewnętrznego finansowania mikrofirm oraz podmiotów z sektora MSP. Z leasingu korzysta ponad 28% mikrofirm, zatrudniających od 1 do 9 osób, ponad 51% małych podmiotów gospodarczych, w których zatrudnienie nie przekracza 50 osób i 64,3% firm średniej wielkości, w których zatrudnienie kształtuje się w przedziale 50–249 pracowników (tab. 1). Najwięcej korzystających (leasingobiorców) jest jednak wśród mikroprzedsiębiorstw, gdyż stanowią one prawie 60% wszystkich firm działających w Polsce.

Tabela 1
Struktura firm z obszaru MMSP korzystających z leasingu w latach 2009–2013

Wielkość firmy	Struktura (%)
Mikro	28,4
Małe	51,1
Średnie	64,3

Zródło: M. Starczewska-Krzysztozek, *Mikro, małe, i średnie przedsiębiorstwa potrzebują leasingu*, Warszawa 21.10.2014, www.konfederacjalewiatan.pl (30.12.2014).

Z leasingu korzystają zarówno firmy nastawione na przetrwanie w pierwszym okresie działalności, jak i firmy ukierunkowane na rozwój. Firmy korzystają z leasingu dla realizacji swoich strategicznych celów takich jak⁸:

- utrzymanie się na rynku (38,6%),
- wzrost sprzedaży (18,7%),
- wzrost udziału w rynku (15,9%),
- wzrost zysku (12,2%),
- zapewnienie pracy i dochodu właścicielowi i jego rodzinie (9,3%).

Analizując powyżej podaną strukturę celów firm, należy podkreślić, że firmy korzystają z leasingu głównie, aby przyspieszyć rozwój bądź przez wzrost sprzedaży i zysku, bądź przez zwiększenie udziału w rynku (46,8%). Tylko co dziesiąta firma stawia sobie za cel zapewnienie miejsc pracy i dochodów właścicieli. Świadczy to o biznesowym charakterze podjętej przez nie działalności. W tabeli 2 pokazano struktura MMSP według rodzaju prowadzonej działalności.

⁷ 20 lat rynku leasingu w Polsce, ZPL i Konfederacja Lewiatan, Warszawa 21.10.2014, www.leasing.org.pl (30.12.2014).

⁸ M. Starczewska-Krzysztozek, *Mikro, małe, i średnie przedsiębiorstwa potrzebują leasingu*, Warszawa 21.10.2014, www.konfederacjalewiatan.pl (30.12.2014).

Tabela 2

Struktura MMSP korzystających z leasingu w latach 2009–2013 według sektorów gospodarki (%)

Sekcja gospodarki	Korzystający
1. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	47,0
2. Działalność produkcyjna	46,5
3. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	39,0
4. Transport i gospodarka magazynowa	38,3
5. Handel hurtowy i detaliczny	28,7
6. Budownictwo	25,0
7. Informacja i komunikacja	23,9
8. Zakwaterowanie i gastronomia	22,9
9. Obsługa nieruchomości	22,7
10. Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	20,5

Źródło: M. Starczewska-Krzysztozek, *Mikro, małe, i średnie przedsiębiorstwa potrzebują leasingu*, Warszawa 21.10.2014, www.konfederacjalewiatan.pl (30.12.2014).

Najczęściej z leasingu korzystają firmy z sektorów szeroko pojętej opieki zdrowotnej i pomocy społecznej. W podobnym stopniu na tę formę finansowania zdecydowały się także podmioty prowadzące działalność produkcyjną, które pozyskiwały w ten sposób maszyny i urządzenia oraz środki transportu. Prawie 40% firm prowadzących działalność naukową i techniczną, transportową oraz magazynową korzystało z leasingu. Wiele urzędów w obszarze działalności naukowej i technicznej jest drogie, a uzyskanie na ich finansowanie kredytu byłoby niemożliwe, zwłaszcza jeśli weźmie się pod uwagę ryzyko związane z wynikami badań. Tylko co piąta firma prowadząca działalność w obszarze rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa finansowała środki trwale w formie leasingu.

Mikro i małe firmy korzystają z leasingu, gdy brakuje możliwości zaciągnięcia kredytów bankowych. Dostrzegają one bariery w korzystaniu z kredytów bankowych⁹:

- niechęci banków do udzielania kredytów MSP ze względu na większe ryzyko (21,6% firm),
- wysokości oprocentowania (29,7%),
- konieczności posiadania zabezpieczeń (13,7%),
- wysokości prowizji (8,4%),
- pozostałych czynników (26,7%).

Banki podejmują decyzję o kredytowaniu firm, które działają na rynku co najmniej 3 lata. Wymagają przy tym kilkukrotnych zabezpieczeń kredytów w postaci nieruchomości, lokat bankowych, akcji lub udziałów, obligacji bądź innych dóbr materialnych łatwo zbywalnych. Dla finansującego (leasingodawcy) zabezpieczeniem jest przedmiot umowy. On jest bowiem właścicielem oddanych w leasing środków. Leasingodawcy żądają jednak, podobnie jak banki przy finansowaniu inwestycji kredytem bankowym, wkładu własnego równego 20% wartości finansowanego przedmiotu. Od przedsiębiorstw prowadzących działalność krócej niż pół

⁹ www.konfederacjalewiatan.pl (30.12.2014).

roku firmy leasingowe wymagają wkładu własnego 30%, a od działających pół roku do roku ok. 25%. Zależy to również od rodzaju prowadzonej działalności. Im bardziej ryzykowna jest branża, w której działa firma, tym wkład musi być wyższy.

Rola leasingu w strukturze źródeł finansowania inwestycji

Leasing jest wykorzystywany do finansowania rozwoju mikro, małych i średnich podmiotów gospodarczych na każdym etapie ich działalności.

Tabela 3

Źródła finansowania inwestycji przez firmy z obszaru MMSP
korzystające z leasingu w 2014 roku

Źródło	Struktura (%)
Kapitały własne	37
Leasing	24
Zysk zatrzymany	18
Kredyty bankowe	16
Środki UE	4
Pożyczki od rodziny	1

Źródło: M. Starczewska-Krzysztosek, *Mikro, małe, i średnie przedsiębiorstwa potrzebują leasingu*, Warszawa 21.10.2014, www.konfederacijalewiatan.pl (30.12.2014).

Jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli 3, mikro, małe i średnie firmy finansują swoją działalność głównie ze środków własnych wniesionych przez właścicieli (37%) i wygospodarowanych (18%). Środki te stanowią 55% łącznych źródeł finansowania. Drugim zasadniczym źródłem finansowania jest leasing zaś kredyt bankowy stanowi tylko 16% łącznych źródeł finansowania tych firm.

Firmy leasingowe finansują zakupy maszyn i urządzeń oraz środków transportu również dla *start-upów*. Firmy leasingowe podejmują się finansowania *start-upów* dopiero uruchamiających działalność, ale są bardzo ostrożne przy finansowaniu specjalistycznego sprzętu, z powodu ryzyka i trudności w zbyciu takiego sprzętu w przypadku upadłości podmiotu gospodarczego. Stosują też limity wydatków, np. finansują samochody osobowe do kwoty 120 tys. złotych. Podstawą finansowania *start-upów* są biznesplany, w których muszą być pokazane szanse utrzymania się firmy na rynku, szacunkowe obroty i potencjalni klienci. O ile w przypadku firm funkcjonujących na rynku leasingodawcy stosują uproszczone procedury i nie wymagają dokumentów uwierzytelniających działalność o tyle w wypadku *start-upów* do zawarcia umowy leasingowej potrzeba wielu dokumentów m.in.:

- umowa spółki oraz wpis do ewidencji działalności gospodarczej (spółka cywilna) lub wpis do ewidencji działalności gospodarczej (osoby fizyczne) lub umowa spółki, odpis z KRS (spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna) lub odpis z KRS (spółka akcyjna, spółka z o.o.),
- zaświadczenie o numerze REGON i NIP,
- zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o braku zaległości wobec budżetu oraz zaświadczenie o obrotach lub dochodzie brutto za ostatnie 12 miesięcy,

- ksero dowodu osobistego,
- bankowa karta wzorów podpisów.

Leasingodawcy zazwyczaj dokładnie kontrolują firmy *start-up*. Sprawdzają nie tylko w bazach dłużników firm, ale również w bazach dotyczących klientów indywidualnych. Stosowane są ponadto zabezpieczenia zazwyczaj na kwotę wyższą niż wartość przedmiotu leasingu¹⁰.

Tabela 4

Cele inwestycyjne firm z obszaru MMSP korzystających z leasingu w 2014 roku

Przedmiot leasingu	% firm
Zakup maszyn i urządzeń w związku z zastosowaniem innowacyjnej technologii	45,9
Zakup maszyn i urządzeń o podobnych parametrach do posiadanych	36,7
Wymiana maszyn i urządzeń na bardziej zaawansowane technologicznie	30,5
Wymiana starych maszyn na nowe o podobnych parametrach	27,0
Budowa lub zakup budynków	18,0
Zakup samochodów ciężarowych i naprawczych	17,0
Zakup sprzętu komputerowego	16,2

Źródło: M. Starczewska-Krzysztozek, *Mikro, małe, i średnie przedsiębiorstwa potrzebują leasingu*, Warszawa 21.10.2014, www.konfederacjalewiatan.pl (30.12.2014).

Jak wykazują dane zamieszczone w tabeli 4 w pierwszej kolejności przedsiębiorcy poprzez leasing finansują zakup nowych maszyn i urządzeń w związku z zastosowaniem innowacyjnej technologii. Prawie 37% zakupu maszyn i urządzeń, podobnych do już posiadanych, jest finansowane przez leasingodawców. Zakupy te mają na celu rozwój zdolności produkcyjnych i ekspansję na nowe rynki zbytu. Co trzecia firma wykorzystuje leasing do finansowania wymiany maszyn i urządzeń na nowocześniejsze lub finansowania wymiany maszyn już zużytych.

W 2014 roku firmy korzystające z leasingu w celu umocnienia swojej pozycji na rynku wdrażały innowacje organizacyjne, marketingowe, produktowe i procesowe. Innowacje te miały na celu nie tylko utrzymanie produkcji i sprzedaży dotychczasowych produktów i usług (40% firm), ale przede wszystkim uruchamianie innowacyjnych, nowych produktów i usług i ich promocję na rynku (60% firm). Na najbliższe dwa lata firmy z sektora MMSP planują inwestycje zwiększające zdolności produkcyjne (42,9%) oraz inwestycje modernizacyjne i innowacyjne (57,2%)¹¹.

Podsumowanie

Dostarczając niezbędnych składników majątku trwałego, leasing pozwala firmom na prowadzenie i rozwój działalności gospodarczej. Daje bowiem możliwość korzystania z różnego rodzaju środków transportu, maszyn i urządzeń, sprzętu IT,

¹⁰ B. Tomaszewicz, *Leasing jest dostępny również dla start-upów*, „Dziennik Gazeta Prawna” 2.12.2014, nr 233, s. D3.

¹¹ M. Starczewska-Krzysztozek, *Znaczenie leasingu dla rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw*, Warszawa 2.01.2014, www.konfederacjalewiatan.pl (30.12.2014).

maszyn rolniczych i budowlanych, a nawet sprzętu medycznego. Leasing jest bardziej dostępnym źródłem finansowania niż kredyty bankowe, a dodatkowo firmy uzyskują korzyści podatkowe pomniejszając ratami leasingowymi podstawę opodatkowania, zwłaszcza przy leasingu operacyjnym. Firmy korzystające z leasingu są bardziej dojrzałe biznesowo, nastawione na rozwój przez inwestycje innowacyjne, ekspansję zewnętrzną, budowanie wizerunku wiarygodnej firmy i budowanie nowoczesnych kanałów dystrybucji. Aby mogły realizować te cele, potrzebne są źródła finansowania. Środki własne nie są wystarczające na finansowanie dynamicznego rozwoju. Firmy te wobec ograniczonego dostępu do kredytów bankowych będą szerzej korzystać z leasingu. Rola zewnętrznych, obcych źródeł finansowania będzie wzrastać wraz z rozwojem firm i umacnianiu ich pozycji na rynku.

Literatura

- 20 lat rynku leasingu w Polsce, ZPL i Konfederacja Lewiatan, Warszawa 21.10.2014, www.leasing.org.pl (30.12.2014).
- Brodowska-Szewczuk J., *Źródła finansowania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw*, Administracja i Zarządzanie, Zeszyty Naukowe Akademii Podlaskiej w Siedlcach nr 83, Siedlce 2009.
- Grzywacz J., Burżacka-Majcher M., *Leasing w przedsiębiorstwie*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2007.
- Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2011–2012, PARP, Warszawa 2013.
- Starczewska-Krzysztozek M., *Mikro, małe, i średnie przedsiębiorstwa potrzebują leasingu*, Warszawa 21.10.2014, www.konfederacjalewiatan.pl (30.12.2014).
- Starczewska-Krzysztozek M., *Znaczenie leasingu dla rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw*, Warszawa 2.01.2014, www.konfederacjalewiatan.pl (30.12.2014).
- Tomaszkiewicz B., *Leasing jest dostępny również dla start-upów*, „Dziennik Gazeta Prawna” 2.12.2014, nr 233.

LEASING AS A SOURCE OF DEVELOPMENT FINANCING OF MICRO, SMALL AND MEDIUM BUSINESSES

Summary

The article presents the extent of leasing use to finance the development of micro, small and medium enterprises (MSMEs). These companies finance activities mainly from their own funds contributed by owners and generated profits. In order to accelerate development they also use external funds mainly in the form of leasing. Bank loans account for only 16% of the total funding and are less accessible than leasing. In 2009–2014 leasing was mostly availed by entities from such sectors as health care and social assistance (47% of companies) and manufacturing (46.5% of companies). In order to accelerate the expansion and strengthening the market position in the area of MSME companies use leasing as a financing source for purchasing modern machinery and equipment and the replacement of machinery and equipment for the more technologically advanced. Leasing also serves as a source of funds for purchases of transport means.

Keywords: micro, small, medium enterprises, leasing, bank loans

Translated by Agata Sierpińska-Sawicz